

نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM)

زهرا محمودی^۱

فریبا محمدیان^۲

زهرا نوبخت رمضانی^۳

[10.22034/ssys.2022.1665.2168](https://doi.org/10.22034/ssys.2022.1665.2168)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۱۰/۹

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۲/۲۴

این پژوهش با هدف بررسی نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM) طراحی و اجرا گردید. پژوهش حاضر از نوع تحقیقات کاربردی می‌باشد که به صورت میدانی انجام شد. روش پژوهش از نظر روش گردآوری داده‌ها آمیخته بود که به صورت کیفی- کمی اجرایی گردید. جامعه آماری در بخش کیفی شامل نخبگان و صاحب‌نظران در حوزه گردشگری ورزشی و روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند بود. جامعه آماری در بخش کمی، علاوه بر این افراد، برخی مدیران و کارشناسان سازمان‌های متولی در امور گردشگری ورزشی و افراد آگاه به حوزه گردشگری ورزشی از جمله سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، وزارت ورزش و جوانان و همچنین برخی اساتید دانشگاهی رشته‌های گردشگری بودند. ابزار پژوهش شامل مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند و پرسش‌نامه محقق‌ساخته بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری و معادلات ساختاری استفاده گردید. تمامی روند تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر در نرم‌افزارهای اس پی اس اس و پی ال اس انجام گرفت. نتایج پژوهش بخش کیفی نشان داد که ۲۸ مولفه شناسایی شده در قالب ۶ عامل فرهنگ نوع دوستی، امنیت و ایمنی کافی، رویه‌های مدیریتی، جنبه‌های انسانی، بسترهای بین‌المللی و فعالیت‌های مشترک قابل دسته‌بندی هستند. همچنین آشکار گردید که امنیت و ایمنی کافی به عنوان عامل زیربنایی در مدل تحقیق سبب شکل‌گیری سایر عوامل می‌گردد. تنوع عوامل شناسایی شده نشان‌گر آن است که ضعف‌های عمده‌ای در این زمینه وجود دارد که سبب گردیده مسیر بهبود نقش گردشگری ورزشی در جهت توسعه

^۱ دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران

^۲ استادیار، گروه مدیریت ورزشی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران (نویسنده مسئول)

E-mail: Fariba_mohamadian@yahoo.com

^۳ استادیار، گروه مدیریت ورزشی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران

روابط صلح‌آمیز تحت شعاع قرار گیرد.

واژگان کلیدی: گردشگری ورزشی، روابط صلح‌آمیز و صلح جهانی.

مقدمه

گردشگری به‌عنوان یکی از امیدوارکننده‌ترین حوزه‌های رشد برای اقتصاد جهان محسوب می‌شود (شدگار^۱، ۲۰۰۶). صنعت گردشگری اخیراً توجه کشورهای جهان را به خود معطوف کرده است (آلجویک و پیچ^۲، ۲۰۰۹). گردشگری به منزله گسترده‌ترین صنعت خدماتی دنیا، جایگاه ویژه‌ای در عرصه‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی به خود اختصاص داده است؛ به‌طوری که با ۲۰۰ میلیون شاغل (۵ درصد کل اشتغال دنیا) و گردش مالی سالانه در حدود ۵۴۰۰ میلیارد دلار، به بزرگترین و متنوع‌ترین صنعت دنیا تبدیل شده است (موحد و کهزادی، ۲۰۱۰: ۸۶). همچنین در سال ۲۰۱۲ تقریباً ۱۴/۱ درصد از جمعیت جهان اقدام به گردشگری نمودند. در واقع طبق آمار سازمان جهانی گردشگری، ۱/۰۳۵ میلیون گردشگر در سال ۲۰۱۲ وجود داشت که این مقدار در سال ۲۰۱۶ به ۱/۳۲ میلیون گردشگر افزایش یافت. طبق پیش‌بینی‌ها می‌توان گفت که تعداد گردشگران در سال ۲۰۲۰ به ۱/۶ میلیون گردشگر و در سال ۲۰۳۰ به ۱/۸ گردشگر افزایش خواهد یافت (پرات و تولکاج^۳، ۲۰۱۸: ۸۳). امروزه ارتقای گردشگری به‌عنوان یکی از ضروریات توسعه اقتصادی در سطح جهان مشخص می‌باشد (گالدینی، ۲۰۰۷: ۹۷).

گردشگری ورزشی، یکی از انواع گردشگری می‌باشد که دستیابی به اهداف آن در هر جامعه‌ای نقش مهم و تأثیرگذاری را ایفا می‌نماید. کارکردهای مهم ورزش در سطح جهان سبب گردیده است تا از آن بتوان در جهت توسعه گردشگری در قالب گردشگری ورزشی بهره لازم را برد. در سال‌های گذشته گردشگری ورزشی بخش عمده‌ای از موفقیت جوامع در حوزه گردشگری را شامل شده است. این امر موجب گردیده تا بسیاری از کشورها در جهت توسعه گردشگری ورزشی اقدامات لازم را انجام دهند. هیچ و لتو^۴ (۲۰۱۸) بیان کردند که گردشگری ورزشی و بهره‌گیری از پتانسیل‌های آن یکی از اهداف مهم کشور ژاپن در برخی رویدادهای ورزشی آتی از جمله جام جهانی راگبی ۲۰۱۹ ژاپن و المپیک ۲۰۲۰ توکیو می‌باشد. واتانابی^۵ و همکاران (۲۰۱۸) نیز اعلام داشتند که گردشگری ورزشی یکی از انواع مهم گردشگری

¹ SHodgar

² Aleljevic and page

³ Pratt & Tolkach

⁴ Hinch & Ito

⁵ Watanabe

نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM)

است که سبب رشد و گسترش گردشگری در کشور مالزی می‌گردد. هودک^۱ و همکاران (۲۰۱۸) نیز مشخص نمودند که گردشگری ورزشی نقش مهمی در موفقیت و دستیابی به اهداف مدنظر از المپیک ۲۰۱۶ ریو را داشت. بلیس^۲ و همکاران (۲۰۱۸) و فاری و همکاران (۲۰۱۹) نیز اشاره داشتند که عدم بهره‌گیری مناسب کشور یونان از المپیک ۲۰۰۴ آتن در توسعه گردشگری ورزشی و ایجاد یک مقصد گردشگری ورزشی در سطح جهان به‌عنوان یک تجربه مناسب باید در سایر کشورها مورد استفاده قرار گیرد.

گردشگری کلیه فعالیت‌های دیدارکننده را از آغاز تا پایان مسافرت در بر می‌گیرد. سفرهای که به منظور تجارت، کسب آرامش و لذت یا یادگیری صورت می‌گیرد، می‌تواند برخاسته از باور و فرهنگ گردشگر و مبتنی بر ارزش‌ها باشد (پیمان، ۲۰۱۵). همچنین گردشگری ورزشی در حوزه‌های مختلفی توانایی تأثیرگذاری دارد. یکی از نیازهای امروز جوامع توسعه روابط صلح‌آمیز می‌باشد.

براساس دیدگاه لیبرالیستی، گردشگری باعث افزایش ارتباطات اقتصادی بین دولت‌ها و افراد در سطح بین‌المللی می‌شود. ارتباطات فرد به فرد که به‌وسیله تجارت و خدمات ایجاد شده منجر به افزایش ثروت و ایجاد طبقه متوسط آگاه خواستار آزادی‌های سیاسی (مانند دموکراسی) می‌شود. بنابراین، گردشگری در هردو سطح خرد و کلان می‌تواند سبب گسترش روابط صلح‌آمیز گردد (ضرغام و همکاران، ۲۰۱۲: ۴۹). اهمیت گردشگری در جهت توسعه برخی مسائل در جوامع سبب گردیده است تا از آن در جهت ارتقای برخی مسائل اجتماعی و فرهنگی بهره گرفته شود. در این بین استفاده از گردشگری ورزشی در برخی مسائل از جمله روابط صلح‌آمیز مورد ابهامات اساسی قرار دارد. به‌خصوص در کشور ایران با توجه به ویژگی‌های جغرافیایی، فرهنگی و سیاسی و همچنین ماهیت ویژه گردشگری ورزشی، ابهاماتی در مورد کارکردهای گردشگری ورزشی در ایران بر روابط صلح‌آمیز وجود دارد. فقدان پژوهش‌های جامع در این حوزه سبب گردیده است تا مشکلات اساسی در زمینه وضعیت کارکردهای احتمالی گردشگری ورزشی بر روابط صلح-آمیز به‌وجود آید. این مسئله سبب گردیده تا در فضای فعلی کشور ایران، بهره مناسبی از گردشگری ورزشی در جهت بهبود صلح جهانی برده نشود که این مسئله انگیزه‌ای برای پژوهش حاضر بوده است (گالدینی، ۲۰۰۷: ۹۸).

¹ Hodeck.

² Belias

در تحقیقات مختلفی به بهبود روابط صلح‌آمیز با توجه به گردشگری پرداخته شده است. کاربونی^۱ (۲۰۱۷) در تحقیق خود مشخص نمود که ارتقای گردشگری می‌تواند به بهبود برخی جنبه‌های فرهنگی منجر گردد. بکن و کارمیگناتی^۲ (۲۰۱۶) پس از بررسی اطلاعات ۱۲۶ کشور در حد فاصله بین سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۰، پی بردند که گردشگری و توسعه آن می‌تواند روابط صلح‌آمیز در کشورهای مورد بررسی را بهبود دهد. آنان اشاره داشتند که افزایش ورود گردشگران یک اثر تثبیت‌کننده در صلح دارد و سبب می‌گردد تا احتمال شکل‌گیری صلح در جوامع به واسطه گردشگری بهبود یابد. پارت و لیو^۳ (۲۰۱۶) پس از بررسی‌های خود پی بردند که گردشگری سبب ارتقای وضعیت شاخص‌های صلح جهانی می‌گردد. آنان همچنین اشاره داشتند که این مسئله در تمامی جوامع رخ نمی‌دهد و در جوامع کم درآمد گردشگری نمی‌تواند به ارتقای شاخص‌های صلح جهانی منجر گردد. در این جوامع مسائل مربوط به فقر سبب گردیده است تا نقش برخی مسائل از جمله گردشگری در توسعه شاخص‌های صلح جهانی تأثیرگذار نباشد. کیم و پیرودکس^۴ (۲۰۰۶) با استفاده از تئوری بازی‌ها توانایی دیپلماسی رسمی (نوع اول) برای ایجاد صلح دو کره را مورد آزمایش قرار دادند و مدارکی یافتند که نشان داد گردشگری می‌تواند نقش مثبتی در این امر بازی کند. ضرغام و خسروانی (۱۳۹۱) پس از بررسی‌های خود پی بردند که اثرات متنوع گردشگری در جهان و افزون بر این، پتانسیل اثرگذاری با شدت زیاد (۳/۳) گردشگری بر شاخص‌های صلح جهانی ارزیابی می‌شود.

از طرفی، با توجه به جاذبه‌های ورزش در سطح جهان، به نظر می‌رسد گردشگری ورزشی به‌عنوان یک فعالیت عامه‌پسند نقش مهمی در مسیر بهبود صلح جهانی و شاخص‌های مربوط به آن داشته باشد. توسعه ورزش در دنیای امروز چه به لحاظ کیفی و چه از نظر کمی آن را به مقوله‌ای نو و پیچیده تبدیل کرده که می‌توان از آن به نام «ورزش مدرن» نام برد (مشیری و همکاران، ۲۰۰۷: ۳). گردشگری پدیده‌ای جهانی و چند بعدی با اثراتی عمیق است که کشورهای جهان با بازگشایی مرزهای خود با آن روبه‌رو می‌شوند. به عقیده بسیاری از محققان، گردشگری دارای پتانسیل اثرگذاری بر روابط بین‌الملل و ابزاری برای ترویج صلح در جهان است. گردشگری ابزاری برای دیپلماسی عمومی و توسعه بین‌الملل و پاسخ‌دهندگی برای

^۱ Carbine

^۲ Belias,

^۳ Pratt & Liu

^۴ Kim & Pierodox

نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM)

چالش‌های جهانی و تروریسم است. بررسی مطالعات پیشین نشان می‌دهد گردشگری نه تنها از صلح بهره می‌برد، بلکه خود نیرویی حیاتی برای گسترش صلح در بین ملت‌هاست (ضرغام و خسروانی، ۱۳۹۱). اگرچه کارکردهای احتمالی گردشگری بر بهبود روابط صلح‌آمیز مورد بررسی قرار گرفته است، اما عملاً بهره‌ای از آن به‌خصوص در مناطق مختلف انجام نگرفته است. این مسئله سبب گردیده تا خلاء پژوهش‌هایی در مورد عوامل مؤثر جهت بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز ایجاد گردد. در این راستا تا راهکارهای عملی جهت ارتقای گردشگری ورزشی در مسیر توسعه روابط صلح‌آمیز شکل نگیرد، نقش گردشگری ورزشی با این حوزه هنوز دچار ابهامات اساسی می‌باشد. با توجه به تفاوت‌های محرز گردشگری ورزشی با سایر انواع گردشگری‌ها، می‌توان اعلام داشت که پی بردن به نقش گردشگری ورزشی بر بهبود شاخص‌های صلح جهانی می‌تواند به نقش مهم گردشگری ورزشی بر برخی مسائل از جمله شاخص‌های صلح جهانی منجر گردد. از طرفی پی بردن به این نقش می‌تواند ضرورت گسترش و توسعه گردشگری ورزشی را در جهت بهبود صلح در کشور ایران بازگو نماید. بنابراین پژوهش حاضر با هدف شناسایی عوامل مؤثر بر بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز سعی در پاسخ به این سؤال دارد:

عوامل مؤثر بر بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز تأثیرگذار کدام‌اند؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع تحقیقات کاربردی می‌باشد که به صورت میدانی انجام گردید. روش تحقیق حاضر از نظر روش گردآوری داده‌ها آمیخته بود که به دو روش کیفی و کمی انجام گرفت؛ به‌صورتی که در بخش کیفی از صاحب‌نظران مصاحبه انجام گرفت و در روش کمی نیز کدهای استخراج‌شده در قالب پرسش‌نامه تنظیم گردید و بعد از تایید، پرسش‌نامه‌ها در میان جامعه آماری پخش و گردآوری شد. جامعه آماری تحقیق حاضر در بخش کیفی شامل نخبگان و صاحب‌نظران در حوزه گردشگری ورزشی می‌باشد که شاخص انتخاب این افراد داشتن مدرک مرتبط و سابقه پژوهشی در این زمینه بود. روش نمونه‌گیری در بخش کیفی به‌صورت هدفمند بود. بدین منظور تعداد ۱۴ نخبه و صاحب‌نظر به عنوان نمونه پژوهش در بخش کیفی انتخاب شدند که با هریک از این افراد مصاحبه انجام شد و تک تک مصاحبه‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و کدهای مرتبط با پژوهش استخراج گردید. همچنین در بخش کمی جامعه آماری، علاوه بر این افراد، برخی مدیران و کارشناسان سازمان‌های متولی در امور گردشگری ورزشی و افراد آگاه به حوزه گردشگری ورزشی از جمله سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، وزارت ورزش و جوانان و

همچنین برخی اساتید دانشگاهی رشته‌های گردشگری و دانشجویان تحصیلات تکمیلی شامل دانشجویان دکتری و کارشناسی ارشد به تعداد ۳۶۰ نفر بودند. با توجه به سوابق شغلی، تحصیلی و پژوهشی نمونه‌های آماری، از میان آنان افرادی که در مورد تحقیق حاضر آگاهی داشتند، به عنوان نمونه تحقیق مشخص گردیدند. با استفاده از روش نمونه‌گیری کل‌شمار تمامی این افراد به عنوان نمونه در نظر گرفته شدند. در پخش پرسش‌نامه‌ها از روش حضوری، پست الکترونیک و فضای مجازی استفاده گردید. جدول ۱ جامعه و نمونه آماری در بخش کمی را نشان می‌دهد:

نقش گردشگریورزشی در توسعه روابط صلح آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM)

جدول ۱: جامعه و نمونه آماری پژوهش

تعداد	گروه‌ها
۵۵	اساتید دانشگاهی
۳۲	خبرگان وزارت ورزش و جوانان
۱۷	خبرگان سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
۸۶	دانشجویان دکتری
۱۷۰	دانشجویان کارشناسی ارشد
۳۶۰	مجموع

ابزارپژوهش شامل مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند و پرسش‌نامه محقق‌ساخته‌ای بود که با توجه به اهداف و روش تحقیق، به دو شکل طراحی گردید. به طور کلی این پرسش‌نامه حاوی ۲۸ عامل بود. ابتدا به منظور ساختاردهی به این عوامل با توجه به استفاده از روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری، سوالات به صورت مقایسه زوجی طراحی گردید. سپس به منظور آزمون مدل ترسیم‌شده در قالب روش معادلات ساختاری، سوالات به صورت طیف ۵ ارزشی لیکرت طراحی گردید.

روایی محتوایی این پرسش‌نامه با استفاده از نظرات ۷ تن از اساتید دانشگاهی مورد بررسی قرار گرفت. این افراد خارج از نمونه‌های بخش کیفی بودند. همچنین در مورد روایی محتوایی نیز با استفاده از فرم‌های روایی سنجی شاخص روایی محتوا^۱ و نسبت روایی محتوا^۲ و استفاده از فرمول‌های مربوط به این روش‌ها مورد تأیید قرار گرفت. مقدار نسبت روایی محتوا با توجه به تعداد اساتید (۷ نفر)، ۰/۸۵ و مقدار شاخص روایی محتوا، ۰/۸۹ به دست آمد. بنابراین روایی محتوایی ابزار پژوهش مورد تأیید قرار گرفت. همچنین روایی سازه پرسش‌نامه با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی قرار گرفت. پایایی این پرسش‌نامه نیز با استفاده از محاسبه آلفای کرونباخ برای پرسش‌نامه روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری میزان ۰/۸۵ و برای پرسش‌نامه معادلات ساختاری میزان ۰/۸۷ مشخص گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق حاضر از روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری و معادلات ساختاری استفاده گردید. تمامی روند تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق حاضر در نرم‌افزارهای اس. پی. اس. ال. اس. و پی. ال. اس. انجام گرفت.

^۱ CVI

^۲ CVR

یافته‌های پژوهش

یافته‌های توصیفی مربوط به نمونه‌های آماری پژوهش حاضر در جدول ۲ به نمایش گذاشته شده است:

جدول ۲: یافته‌های توصیفی پژوهش

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی	گروه‌ها	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۸	۵۷/۱۴
	زن	۶	۴۲/۸۶
بخش کیفی تحقیق	دکتری	۱۲	۸۵/۷۱
	کارشناسی ارشد	۲	۱۴/۲۹
سطح تحصیلات	مرد	۲۲۵	۶۲/۵
	زن	۱۳۵	۳۷/۵
بخش کمی تحقیق	زیر ۳۵ سال	۵۷	۱۵/۸
	۳۵-۴۵ سال	۱۸۶	۵۱/۷
	۴۶-۵۵ سال	۸۷	۲۴/۲
	بالای ۵۵ سال	۳۰	۳/۸

نتایج توصیفی پژوهش نشان داد که نمونه‌های بخش کیفی تحقیق شامل ۸ نفر مرد و ۶ نفر زن بودند. همچنین از این میان نمونه‌های پژوهش افراد دارای مدرک تحصیلی دکتری ۱۲ نفر بیشترین تعداد را دارا می‌باشند. نتایج توصیفی مربوط به وضعیت جنسیت نمونه تحقیق در بخش کمی نشان داد که ۲۲۵ از افراد شرکت‌کننده در تحقیق مردان و ۱۳۵ زنان می‌باشند. نتایج توصیفی پژوهش نیز نشان داد که در میان گروه‌های سنی، گروه سنی ۳۵-۴۶ سال با ۱۸۶ نفر بیشترین تعداد را دارا می‌باشند. به منظور شناسایی عوامل مؤثر بر متناسب‌سازی گردشگری ورزشی جهت بهبود صلح جهانی از بررسی نظرات خبرگان در قالب روش کیفی استفاده گردید. پس از انجام کدگذاری‌ها، ویژگی‌های مستخرج از مصاحبه‌ها مشخص گردید. جدول ۳، نتایج کیفی پژوهش حاضر را نشان می‌دهد:

نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM)

جدول ۳: کدگذاری باز و محوری

عوامل	ویژگی‌های استخراج‌شده
	شکل‌گیری برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی در راستای فرهنگ نوع‌دوستی توجه به تمامی گروه‌ها، رنگ‌ها، نژادها و جنسیت‌ها در برنامه‌ریزی‌های مربوط به گردشگری فرهنگ نوع‌دوستی برگزاری جشنواره‌های گردشگری ورزشی نمادین با گروه‌ها، نژادها و جنسیت‌های مختلف از سطح جهان اهمیت دادن به مذاهب و ارزش‌های دینی ادیان مختلف در برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی ارتقای امنیت و ایمنی گردشگری ورزشی آموزش در زمینه احترام به حقوق بشر طی فرایندهای مربوط به گردشگری ورزشی امنیت و ایمنی کافی مدیریت و کنترل رفتارها و فعالیت‌های تروریستی طی انجام فعالیت‌های مربوط به گردشگری ورزشی ایجاد تبلیغات در فضای بین‌المللی از ظرفیت‌های گردشگری ورزشی ایجاد ظرفیت در جهت بهره‌گیری و استفاده بانوان و گروه‌های خاص از جمله معلولان از برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی عدم نفوذ سیاسی در مدیریت و اجرای برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی ترویج گردشگری ورزشی در مناطق مرزی ریشه‌کن کردن فسادهای اداری موجود در حوزه گردشگری ورزشی مکتوب نمودن ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های مربوط به گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز رویه‌های مدیریتی

عوامل	ویژگی‌های استخراج شده
	تصمیم‌گیری مشارکتی در مدیریت و اجرای برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی
	استفاده از مشارکت‌های مردمی در جهت اجرای برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی
جنبه‌های انسانی	استفاده از نیروی انسانی خبره و توانمند جهت ایجاد ارتباطات بین‌المللی در گردشگری ورزشی
	جذب و توانمند نمودن نیروهای انسانی محلی در فرایند اجرای برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی
	استفاده از سرمایه‌گذاران بومی و محلی در توسعه گردشگری ورزشی
	ایجاد برخی برنامه‌های آموزشی و اطلاع‌رسانی در عرصه بین‌المللی از برخی رویدادهای مهم و جذاب گردشگری ورزشی
	بین‌المللی نمودن برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی
بسترهای بین‌المللی	استفاده از ظرفیت سایر کشورها در توسعه گردشگری ورزشی
	اجرای برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی در کشورهای جنگ‌زده
	ایجاد گروه‌ها، کمیسیون‌ها و نشست‌های دائمی بین‌المللی در جهت ترویج گردشگری ورزشی
	ایجاد تبلیغات در جذب سرمایه‌های خارجی در توسعه گردشگری ورزشی
	برگزاری برخی رویدادهای مربوط به گردشگری ورزشی مشترک با کشورهای همسایه
فعالیت‌های مشترک	برگزاری رویدادهای گردشگری ورزشی مشترک ویژه کشورهای دارای تنش در عرصه بین‌المللی با نظارت جوامع بین‌المللی
	برگزاری برنامه‌های گردشگری ورزشی در جهت بهبود تنش

نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM)

عوامل	ویژگی‌های استخراج شده
دعوت و ایجاد تفاهم‌نامه با کشورهای جهان در جهت همکاری در اجرای برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی	

مطابق با نتایج بخش کیفی پژوهش، ۲۸ کد شناسایی شده در قالب ۶ عامل فرهنگ نوع دوستی، امنیت و ایمنی کافی، رویه‌های مدیریتی، جنبه‌های انسانی، بسترهای بین‌المللی و فعالیت‌های مشترک دسته‌بندی گردیدند. به منظور ساختاردهی به عوامل شناسایی شده از روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری استفاده شد. جدول ۴، نتایج مربوط به ماتریس دستیابی نهایی را به نمایش گذاشته است:

جدول ۴: ماتریس دستیابی نهایی

عوامل	۱	۲	۳	۴	۵	۶
فرهنگ نوع دوستی (عامل ۱)	۱	۱	۱	۱	۱	۱
بسترهای بین‌المللی (عامل ۲)	۰	۱	۱	۱	۱	۰
امنیت و ایمنی کافی (عامل ۳)	۰	۰	۱	۰	۰	۰
رویه‌های مدیریتی (عامل ۴)	۰	۱	۱	۱	۱	۰
جنبه‌های انسانی (عامل ۵)	۰	۱	۱	۱	۱	۰
فعالیت‌های مشترک (عامل ۶)	۱	۱	۱	۱	۱	۱

جدول ۵ نتایج مربوط به خروجی‌ها، ورودی‌ها و اشتراک‌های عوامل را به نمایش گذاشته است:

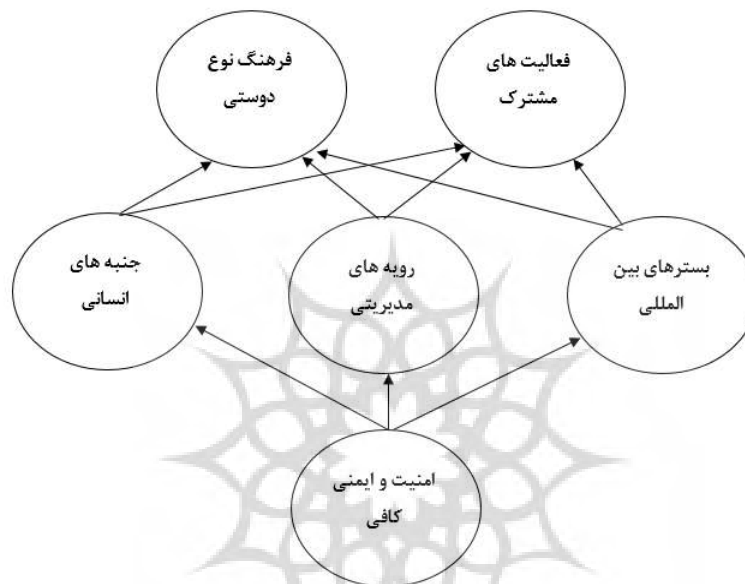
جدول ۵: خروجی‌ها، ورودی‌ها و اشتراک‌های عوامل شناسایی شده

عامل	دستیابی	پیش نیاز	اشتراک	سطح
فرهنگ نوع دوستی (عامل ۱)	۶-۱	۶-۵-۴-۳-۲-۱	۶-۱	۱
بسترهای بین‌المللی (عامل ۲)	۶-۵-۴-۲-۱	۵-۴-۳-۲	۵-۴-۲	۲
امنیت و ایمنی کافی (عامل ۳)	۶-۵-۴-۳-۲-۱	۳	۳	۳
رویه‌های مدیریتی (عامل ۴)	۶-۵-۴-۲-۱	۵-۴-۳-۲	۵-۴-۲	۲
جنبه‌های انسانی (عامل ۵)	۶-۵-۴-۲-۱	۵-۴-۳-۲	۵-۴-۲	۲

عامل	دستیابی	پیش نیاز	اشتراک سطح
فعالیت‌های مشترک (عامل ۶)	۶-۱	۶-۵-۴-۳-۲-۱	۱ ۶-۱

مدل ساختاری مشخص شده مطابق با نتایج روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری در شکل ۱ به

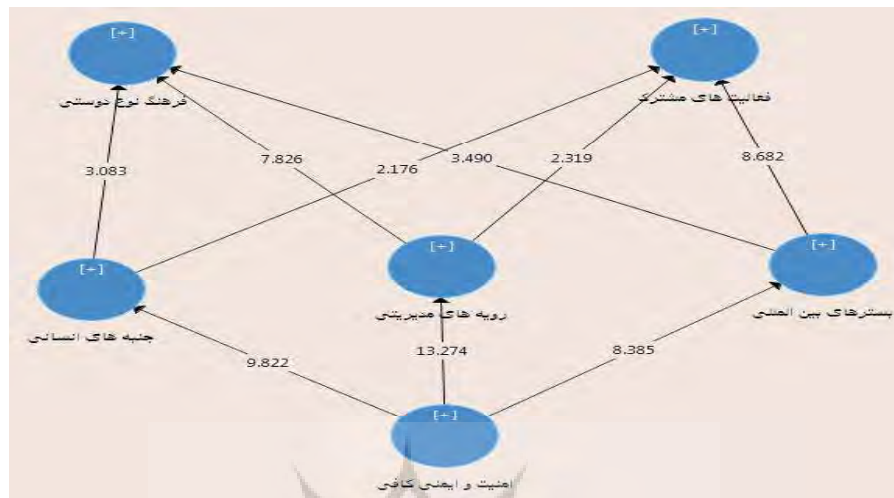
نمایش گذاشته شده است:

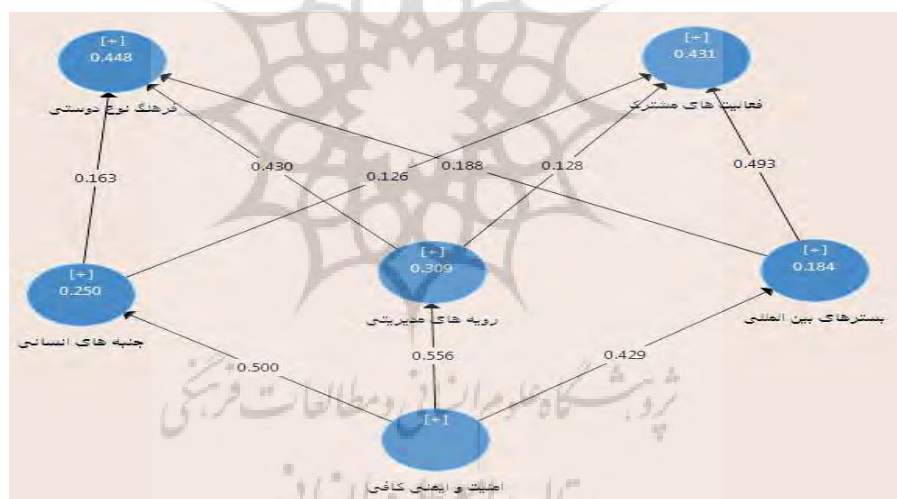
شکل ۱: مدل ساختاری تفسیری عوامل مؤثر بر بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز

برای بررسی عوامل شناسایی شده در بخش کمی از معادلات ساختاری استفاده گردید. از این رو ابتدا با آزمون کلوموگراف اسمیرنف، وضعیت طبیعی بودن توزیع داده‌های پژوهش بررسی شد. نتایج آزمون فوق نشان داد که میزان سطح معناداری در تمامی عوامل بالاتر از ۰/۰۵ بود. شکل ۲ و ۳ مدل اندازه‌گیری و میزان ضرایب معناداری تی عوامل مؤثر بر بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز را نشان می‌دهد:

نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM)

شکل ۲: مدل اندازه گیری عوامل مؤثر بر بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح آمیز

شکل ۳: ضرایب معناداری T عوامل مؤثر بر بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح آمیز

جدول ۶ جمع بندی مدل های اندازه گیری و ضرایب معناداری تی موانع مؤثر بر عوامل مؤثر بر بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح آمیز را به نمایش گذاشته است:

جدول ۶. خلاصه نتایج آماری عوامل مؤثر بر بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح آمیز

روابط	T	تأثیر
امنیت و ایمنی کافی بر بسترهای بین‌المللی	3/385	0/429
امنیت و ایمنی کافی بر رویه‌های مدیریتی	13/274	0/556
امنیت و ایمنی کافی بر جنبه‌های انسانی	9/822	0/55
بسترهای بین‌المللی بر فرهنگ نوع دوستی	3/490	0/188
بسترهای بین‌المللی بر فعالیت‌های مشترک	8/682	0/493
رویه‌های مدیریتی بر فرهنگ نوع دوستی	7/826	0/430
رویه‌های مدیریتی بر فعالیت‌های مشترک	2/319	0/128
جنبه‌های انسانی بر فرهنگ نوع دوستی	۳/۰۸۳	0/163
جنبه‌های انسانی بر فعالیت‌های مشترک	2/179	0/126

نتایج پژوهش نشان داد که تمامی روابط مدل تحقیق به علت برخورداری از میزان تی بالاتر از ۱/۹۶، دارای تأثیر معناداری می‌باشد. به منظور بررسی برازش مدل تحقیق حاضر از شاخص‌های برازش مربوط روش معادلات ساختاری با رویکرد پی.ال.اس. استفاده گردید. جدول ۷ نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مدل فوق را نشان می‌دهد:

جدول ۷. شاخص‌های برازش عوامل مؤثر بر بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز

امنیت و ایمنی کافی	بسترهای بین‌المللی	رویه‌های مدیریتی	جنبه‌های انسانی	فرهنگ نوع دوستی	فعالیت‌های مشترک
آلفای کرونباخ	۰/۶۳۵	۰/۷۹۱	۰/۷۵۱	۰/۷۸۴	۰/۷۲۱
پایایی ترکیبی	۰/۸۰۴	۰/۸۵۱	۰/۸۳۱	۰/۸۴۷	۰/۸۲۷
میانگین واریانس	۰/۵۷۸	۰/۴۸۸	۰/۴۹۶	۰/۴۸۱	۰/۵۴۴
	۰/۷۵۰				

نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM)

استخراج شده					
R2	-	۰/۱۸۴	۰/۲۵۰	۰/۳۰۹	۰/۴۴۸
Q2	-	۰/۰۵۲	۰/۱۰۷	۰/۱۳۵	۰/۲۲۷
GOF					۰/۲۶۷

نتایج مربوط به شاخص‌های برازش پژوهش نشان داد که مقدار مربوط به آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی در همه عوامل، بالاتر از ۰/۶ می‌باشد که حکایت از پایایی مناسب مدل دارد (بنتلر و همکاران^۱، ۱۹۹۸). همچنین نتایج تحقیق مشخص نمود که میزان روایی همگرا برای تمامی عوامل بالاتر از سطح معیار ۰/۴ می‌باشد که نشان‌دهنده مناسب بودن میزان روایی همگرای تحقیق می‌باشد. همچنین روایی واگرا در تحقیق حاضر نیز در قالب ماتریس عوامل در عوامل، مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. همچنین مطابق با شکل ۲ تمامی بارهای عاملی مربوط به عوامل تحقیق، بیش از ۰/۴ می‌باشد که نشان‌دهنده مناسب بودن این معیار است.

مقدار به‌دست آمده از R2 در همه عوامل نشان می‌دهد عامل‌ها با توجه به روابط متغیرها که به‌صورت پیچیده می‌باشد در این شاخص نیز در سطح متوسطی قرار دارند. نتایج نشان می‌دهد مقادیر در سطح متوسطی برای Q2 معرفی شده است و در همه عوامل، بیشتر از ۰/۳۲ به دست آمد که نشان از مناسب بودن این شاخص دارد. در نهایت شاخص GOF برابر با ۰/۲۶۷ به‌دست آمد که نشان از برازش متوسط کلی مدل دارد. بدین ترتیب، مشخص گردید که مدل ارائه شده در تحقیق حاضر، از برازش مناسبی برخوردار می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه انتظارات مختلفی از گردشگری در حوزه‌های مختلف وجود دارد. بدون شک کارکردهای گردشگری در حوزه‌های مختلف از جمله صلح جهانی و روابط صلح آمیز می‌تواند به عنوان یکی از کم در دسترترین نوع اقدامات بین‌المللی مورد استفاده قرار گیرد. نمونه‌های موردی از استفاده از گردشگری ورزشی جهت تقویت روابط بین‌المللی و کاهش تنش‌های سیاسی سبب گردیده است تا امروزه از گردشگری

¹ Bentler et al.

ورزشی به عنوان راهکاری مهم در مسیر کاهش تنش های سیاسی و تقویت روابط صلح آمیز نام برده شود. پژوهش حاضر نشان داد که جهت بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح آمیز در سطح بین المللی باید عوامل مختلفی شامل امنیت و ایمنی کافی، بسترهای بین المللی، رویه های مدیریتی، جنبه های انسانی، فرهنگ نوع دوستی و فعالیت های مشترک اعمال گردد. این مسئله نشان دهنده اهمیت گردشگری ورزشی و نیاز به برنامه ریزی جامع و کلان جهت بهره گیری از آن در مسیر بهبود روابط صلح آمیز می باشد. تنوع عوامل شناسایی شده همچنین نشان گر این مهم می باشد که هم اکنون ضعف های عمده ای در این زمینه وجود دارد که سبب شده است تا مسیر بهبود نقش گردشگری ورزشی در جهت توسعه روابط صلح آمیز را تحت شعاع قرار دهد. توسعه منابع انسانی یکی از عوامل شناسایی شده بود که در گردشگری ورزشی نقش کاملاً تعیین کننده ای دارد، چرا که کلیه فعالیت های صورت گرفته در توسعه گردشگری زیر نظر نیروی انسانی ماهر و توانا انجام خواهد شد. همچنین این شاخص از مهمترین عوامل صلح در جهان است. می توان گفت که زیر بنای صلح جهانی در دستان منابع انسانی توانمند و آموزش دیده است که بتوانند از کلیه عامل ها در جهت بهبود صلح جهانی استفاده کنند. ورزش و گردشگری ورزشی نیز می توانند ملت ها را به هم نزدیک کنند و باعث بهبود وضعیت صلح جهانی شوند. یکی دیگر از مواردی که می توان به آن اشاره کرد، عامل اقتصادی است که باید مورد توجه قرار گیرد، چرا که اگر منابع مالی مناسب تامین نشود بدون شک نمی توان از منابع موجود مانند منابع طبیعی در بحث ارتقای گردشگری استفاده کرد و این منابع در دوره های زمانی بدون استفاده خواهند ماند و زندگی ماشینی امروزی باعث از بین رفتن آنها خواهد شد. لذا با تامین منابع مادی لازم از بخش خصوصی و دولتی می توان گردشگری ورزشی را در جهت بالا رفتن شاخص های صلح جهانی ارتقا داد و همچنین مانع از بین رفتن منابع موجود نیز خواهد شد. امروزه انتظارات مختلفی از گردشگری در حوزه های مختلف وجود دارد. بدون شک کارکردهای گردشگری در حوزه های مختلف از جمله صلح جهانی و روابط صلح آمیز می تواند به عنوان یکی از کم در دسترترین نوع اقدامات بین المللی مورد استفاده قرار گیرد. نمونه های موردی از استفاده از گردشگری ورزشی جهت تقویت روابط بین المللی و کاهش تنش های سیاسی سبب گردیده است تا امروزه از گردشگری ورزشی به عنوان راهکاری مهم در مسیر کاهش تنش های سیاسی و تقویت روابط صلح آمیز نام برده شود.

نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM)

بکن و کارمیگنانی^۱ (۲۰۱۶) در پژوهش خود اشاره داشتند که جهت ارتقای نقش گردشگری در راستای افزایش صلح جهانی نیازمند توجه به عوامل متنوعی می‌باشد. به نظر می‌رسد گردشگری ورزشی جهت بازی نمودن نقش کلیدی در جهت ارتقای روابط صلح‌آمیز باید اصول و استانداردهایی را ایجاد نماید. از این رو، عوامل مختلفی جهت ارتقای سطح کیفی و کمی گردشگری ورزشی جهت شکل‌گیری تأثیرات مثبت بر روبربط صلح‌آمیز وجود دارد. این مسئله سبب گردید تا در تحقیق حاضر جهت بهبود نقش گردشگری ورزشی در جهت توسعه روابط صلح‌آمیز عوامل مختلفی شامل امنیت و ایمنی کافی، بسترهای بین‌المللی، رویه‌های مدیریتی، جنبه‌های انسانی، فرهنگ نوع‌دوستی و فعالیت‌های مشترک شناسایی گردد. گردشگری نیرویی فوق‌العاده برای تغییر است که در بسیاری از کشورها نیرویی برای خوشبختی به حساب می‌آید. هزاران بازدیدکننده‌ای که برای گردش می‌آیند، نه تنها پول همراه خود می‌آورند، بلکه بر زندگی ساکنان محلی نیز تأثیر می‌گذارند (گالدینی^۲، ۲۰۰۷). به طور کلی گردشگری در حال تبدیل به یکی از سریع‌ترین صنایع رو به رشد جهان است و ابزاری برای ایجاد درآمد ملی و از اصلی‌ترین ارکان اقتصادی جهان و نیز از مفاهیم، اشکال و ارکان توسعه پایدار قلمداد می‌شود (شوکتی و همکاران، ۱۳۹۵). بکن و کارمیگنانی^۳ (۲۰۱۶) در پژوهش خود اشاره داشتند که جهت ارتقای نقش گردشگری در راستای افزایش صلح جهانی نیازمند توجه به عوامل متنوعی می‌باشد. به نظر می‌رسد گردشگری ورزشی جهت بازی نمودن نقش کلیدی در جهت ارتقای روابط صلح‌آمیز باید اصول و استانداردهایی را ایجاد نماید. عوامل مختلفی جهت ارتقای سطح کیفی و کمی گردشگری ورزشی جهت شکل‌گیری تأثیرات مثبت بر روبربط صلح‌آمیز وجود دارد. این مسئله سبب گردید تا در تحقیق حاضر جهت بهبود نقش گردشگری ورزشی در جهت توسعه روابط صلح‌آمیز عوامل مختلفی شامل امنیت و ایمنی کافی، بسترهای بین‌المللی، رویه‌های مدیریتی، جنبه‌های انسانی، فرهنگ نوع‌دوستی و فعالیت‌های مشترک شناسایی گردد.

نتایج پژوهش حاضر مشخص نمود که امنیت و ایمنی کافی به‌عنوان عامل زیربنایی در مدل تحقیق خود سبب شکل‌گیری سایر عوامل می‌گردد. به عبارتی، این مسئله بازگوکننده این مهم می‌باشد که جهت مدیریت و بهبود عواملی از جمله بسترهای بین‌المللی، رویه‌های مدیریتی، جنبه‌های انسانی، فرهنگ نوع‌دوستی و فعالیت‌های مشترک، نیاز است تا در مرحله اول امنیت و ایمنی کافی شکل گیرد. در واقع،

¹ Becken & Carmignani

² Galdini

³ Becken & Carmignani

ایجاد شرایط جهت ارتقای امنیت و ایمنی کافی سبب می‌گردد تا بستر جهت بهبود سایر عوامل به وجود آید. این در حالی است که تحقیقات ضد و نقیضی در این مورد وجود دارد. پارت و لیو (۲۰۱۶) اشاره داشتند که جهت بهبود گردشگری در راستای ارتقای صلح جهانی نیاز است تا بستر مدیریتی مناسبی ایجاد گردد. از طرفی اکسجرالد^۱ (۲۰۰۳) و کیم و پیروودکس (۲۰۰۶) اشاره داشتند که جنبه بین‌المللی گردشگری یکی از مسائل مهم در جهت ارتقای صلح جهانی به واسطه گردشگری می‌باشد. به نظر می‌رسد نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات پارت و لیو (۲۰۱۶)، اکسجرالد (۲۰۰۳) و کیم و پیروودکس (۲۰۰۶) ناهمخوان می‌باشد. در تفسیر بروز این ناهمخوانی باید گفت که محیط اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی متفاوت در تحقیق حاضر و تحقیقات پارت و لیو (۲۰۱۶)، اکسجرالد (۲۰۰۳) و کیم و پیروودکس (۲۰۰۶) سبب گردیده است تا این ناهمخوانی به وجود آید. به نظر می‌رسد در برخی مناطق جغرافیایی از جمله در کشورهای اروپایی، امنیت کافی در روند برگزاری رویدادهای ورزشی و برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی سبب گردیده است تا عامل امنیت و ایمنی کافی به عنوان مسئله‌ای کلیدی مشخص نگردد.

یانگ^۲ و همکاران (۲۰۱۹) و فوری^۳ و همکاران (۲۰۱۹)، آراس^۴ (۲۰۱۷) و بروندونی^۵ (۲۰۱۷) در پژوهش خود مشخص نمودند که امنیت کافی در جهت توسعه گردشگری و دستیابی به اهداف مدنظر از آن تأثیرگذار می‌باشد. بدون شک وجود امنیت و ایمنی لازمه اجرای هر برنامه‌ای می‌باشد. به علت حضور جمع کثیری از افراد در برنامه‌های مربوط به گردشگری ورزشی، بدون شک امنیت و ایمنی امری مهم و ضروری می‌باشد. ارتقای امنیت و ایمنی فعالیت‌های گردشگری ورزشی سبب می‌گردد تا این فعالیت‌ها در سطوح مختلف جامع نیز همه گیر شود. به عبارتی، توسعه گردشگری ورزشی نیازمند برخورداری از امنیت و ایمنی کافی در این زمینه می‌باشد، چرا که گردشگری توسعه‌ای است که در آن توازن و تعامل و حفظ ارزش‌ها و کیفیت اخلاقیات و اصول اقتصادی و نیز مزیت‌های اقتصادی همه به همراه هم دیده و کوشش می‌شود تا توسعه‌ای متعادل و همه جانبه جایگزین توسعه صرفاً اقتصادی شود (پارت و لیو، ۲۰۱۶). بر این اساس، بسیاری از کشورها با استفاده از این رهیافت توانسته‌اند وضعیت خویش را تا حد درخور توجهی بهبود بخشند و به مشکلات اقتصادی خویش از قبیل پایین بودن سطح درآمد سرانه، فراوانی بیکاری و کمبود

^۱ Askjellerud

^۲ Yang

^۳ Fourie

^۴ Aras

^۵ Brondoni

نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز مبتنی بر مدل ساختاری تفسیری (ISM)

درآمدهای ارزی فائق آیند. بنابراین، گردشگری نیرویی فوق‌العاده برای تغییر است که در بسیاری از کشورها نیرویی برای خوشبختی به حساب می‌آید. هزاران بازدیدکننده‌ای که برای گردش می‌آیند، نه تنها پول همراه خود می‌آورند، بلکه بر زندگی ساکنان محلی نیز تأثیر می‌گذارند (گالدینی، ۲۰۰۷). در جهت بهبود نقش گردشگری ورزشی در توسعه روابط صلح‌آمیز نیز نیاز است تا فعالیت‌هایی در این زمینه ایجاد گردد. بدون شک افزایش امنیت و ایمنی این فعالیت‌ها سبب می‌گردد تا ضمن عادی جلوه دادن شرایط و فضای فعلی، زمینه جهت ارتقای کمیت این برنامه‌ها فراهم نماید. به عبارتی، انجام بدون دردسر و مشکل برنامه‌های گردشگری ورزشی در راستای توسعه روابط صلح‌آمیز سبب می‌گردد تا استمرار این فعالیت‌ها را شاهد بود. پرات و لیو (۲۱۰۶) و تیموسی و کیم^۱ (۲۰۱۵) در تحقیق خود مشخص نمودند که ارتقای امنیت برنامه‌های بهبود روابط صلح‌آمیز در عرصه بین‌المللی سبب می‌گردد تا تلاش‌هایی بیشتری جهت تدارک و اجرای این برنامه‌ها بیشتر گردد.

با توجه به نتایج پژوهش حاضر در راستای اهمیت عوامل ایمنی و امنیت جهت بهبود نقش گردشگری در توسعه روابط صلح‌آمیز پیشنهاد می‌گردد تا با بهره‌گیری ارگان‌های نظامی و ایجاد ساختار مناسب جهت مدیریت حضور این ارگان‌ها، به ارتقای ایمنی و امنیت برنامه‌های گردشگری ورزشی اقدام نمود. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا با ایجاد گروه‌های داوطلبی و استفاده از نظارت‌های مردمی، به ارتقای ایمنی و امنیت برنامه‌های گردشگری ورزشی اقدام نمود. با توجه به نتایج پژوهش حاضر همچنین پیشنهاد می‌گردد تا مدیریت و کنترل رفتارها و فعالیت‌های تروریستی در طی انجام فعالیت‌های مربوط به گردشگری ورزشی به ارتقای ایمنی و امنیت برنامه‌های گردشگری ورزشی اقدام نمود. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا بودجه‌ای مناسب جهت ارتقای امنیت و ایمنی برنامه‌های گردشگری ورزشی تخصیص داده شود.

منابع

- مشیری، سیدرضا؛ رجایی، احمد و رجایی، محمد. (۱۳۸۸). «بررسی و ارزیابی نقش گردشگری ورزشی در توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و جسمی شهرها». همایش منطقه‌ای راهبردهای توسعه از دیدگاه جغرافیایی. استارا.
- موحد، علی و کهزادی، سالار. (۱۳۸۹). «تحلیل عوامل موثر بر توسعه گردشگری استان کردستان با استفاده از مدل SWOT». فصل‌نامه پژوهش و برنامه‌ریزی شهری. ۲۱(۲)، صص ۸۵-۱۰۲.
- پیمان، آیت. (۱۳۹۴). «گردشگری، معنویت و صلح و دوستی». اولین کنفرانس بین‌المللی گردشگری و معنویت. تهران.
- ضرغام بروجنی، حمید و خسروانی دهکردی، افروز. (۱۳۹۱). «اثرات توسعه گردشگری بر شاخص‌های صلح جهانی». مطالعات مدیریت گردشگری. ۱۹(۷)، صص ۲۵-۴۷.

¹ Timothy & Kim

- Aras, H. (2017). **The problem of tourism security in Turkey**. Hitit Univ. J. Soc. Sci. Inst, 10(1), 585-610.
- Askjellerud, S. (2003). **"The tourist: A messenger of peace?"** Annals of Tourism Research, 30(3), 741-744.
- Becken, S., & Carmignani, F. (2016). **"Does tourism lead to peace?"** Annals of Tourism Research, 61, 63-79.
- Belias, D., Velissariou, E., Kyriakou, D., Vasiliadis, L., Aspridis, G., Mantas, C., & Koustelios, A. (2018). **"Greece as a sports tourism destination"**. In *Innovative Approaches to Tourism and Leisure*. Springer, Cham, 507-519.
- Bentler, P. M., & Bonett, D. G. (1980). **"Significance tests and goodness of fit in the analysis of covariance structures"**. Psychological bulletin, 88(3), 588.
- Brondoni, S. M. (2017). **"Global tourism and terrorism. Safety and security management. Symphony"**. Emerging Issues in Management, (2), 7-16.
- Carbone, F. (2017). **"International tourism and cultural diplomacy: A new conceptual approach towards global mutual understanding and peace through tourism"**. Turizam: međunarodni znanstveno-stručni časopis, 65(1), 61-74.
- Fourie, J., Rosselló-Nadal, J., & Santana-Gallego, M. (2019). **"Fatal Attraction: How Security Threats Hurt Tourism"**. Journal of Travel Research, 0047287519826208.
- Galdini, R. (2007). **"Tourism and the City: Opportunity for Regeneration"**. Tourismos, 2 (2). 95-111.
- Hinch, T., & Ito, E. (2018). **"Sustainable sport tourism in Japan"**. Tourism Planning & Development, 15(1), 96-101.
- hodeck, a., eckert-lindhammer, d., & dos santos, l. c. f. (2018). **"Expectation and perceived experience of rio 2016: the perspective of Latin American stakeholders"**. In 9th international sport business symposium, 231-241.
- Kim, Y., & Crompton, J. (2009). **"Role of tourism in unifying the two Koreas"**. Annals of Tourism Research, 17 (3), 353-366.
- Pratt, S., & Liu, A. (2016). **"Does tourism really lead to peace? A global view"**. International Journal of Tourism Research, 18(1), 82-90.
- Pratt, S., & Tolkach, D. (2018). **"The politics of tourism statistics"**. International Journal of Tourism Research, 20(3), 299-307.
- Timothy, D. J., & Kim, S. (2015). **"Understanding the tourism relationships between South Korea and China: A review of influential factors"**. Current Issues in Tourism, 18(5), 413-432.
- Watanabe, Y., Gilbert, C., Aman, M. S., & Zhang, J. (2018). **"Attracting international spectators to a sport event held in Asia: the case of Formula One Petronas Malaysia Grand Prix"**. International Journal of Sports Marketing and Sponsorship, 19(2), 194-216.
- Yang, X., Dong, L., & Li, C. (2019). **"Microclimate tourism and microclimate tourism security and safety in China"**. Tourism Management, 74, 110-133.